OBAVEZA VOĐENJA ROBNOG KNJIGOVODSTVA U MALOPRODAJI

Izvor: Redakcija Paragraf Lex, 08.04.2019.

Ministarstvo finansija dalo je 1.4.2019. godine mišljenje kojim se potvrđuje obaveza vođenja robnog knjigovodstva iz člana 11. ***Zakona o računovodstvu („Sl. glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018 – dalje: Zakon)*** od strane svih pravnih lica i preduzetnika koji su obveznici Zakona, uključujući i one koji se bave trgovinom na malo, **o čemu je kompanija Paragraf do sada pisala kroz stručne komentare i odgovore na pitanja**.

Predmetno mišljenje citirano u nastavku.

Mišljenje Ministarstva finansija, br. 011-00-00128/2019-16 od 1.4.2019. godine

„Zakonom o računovodstvu („Sl. glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018 – dalje: Zakon), uređuju se obveznici primene ovog zakona, razvrstavanje pravnih lica, organizacija računovodstva i računovodstvene isprave, uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, priznavanje i vrednovanje pozicija u finansijskim izveštajima, sastavljanje, dostavljanje i javno objavljivanje finansijskih izveštaja i godišnjeg izveštaja o poslovanju, Registar finansijskih izveštaja, Nacionalna komisija za računovodstvo, kao i nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona.

Odredbama člana 11. stav 8. Zakona propisano je da su pomoćne knjige analitičke evidencije koje se vode odvojeno za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu, investicione nekretnine, dugoročne finansijske plasmane, zalihe, potraživanja, obaveze i dr. Saglasno stavu 9. ovog člana definisano je da se pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju u količinama i novčanim iznosima.

Članom 6. stav 3. Pravilnika o načinu priznavanja, vrednovanja, prezentacije i obelodanjivanja pozicija u pojedinačnim finansijskim izveštajima mikro i drugih pravnih lica („Sl. glasnik RS", br. 118/2013 i 95/2014 – dalje: Pravilnik) propisano

je da u slučaju kada za konkretnu situaciju i transakciju nisu propisana odgovarajuća načela i pravila odredbama ovog pravilnika, poslovni subjekt može primeniti kriterijume za priznavanje i vrednovanje imovine, obaveza, prihoda i rashoda i rezultata poslovanja koji su propisani Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja (IFRS) za male i srednje entitete („Sl. glasnik RS“, br. 83/2018 – dalje: MSFI za MSP).

Odredbama člana 18. stav 14. Pravilnika predviđeno je da se obračun izlaza vrednosti zaliha vrši po sledećim metodama:

1) metod specifične identifikacije troškova;
2) FIFO metoda („prva ulazna jednaka prvoj izlaznoj”);
3) metoda ponderisanog prosečnog troška.

Odeljkom 13.16. MSFI za MSP propisano je da entitet može koristi tehnike poput standardnog metoda određivanja cena, metoda maloprodajne cene ili metoda poslednje nabavne cene za odmeravanje ako rezultat približno odražava nabavnu vrednost/cenu koštanja zaliha. Standardne cene koštanja uzimaju u obzir uobičajeni nivo korišćenja osnovnog i pomoćnog materijala, rada, efikasnosti i kapaciteta. One se redovno proveravaju i ako je neophodno menjaju u skladu sa trenutnim uslovima. Metodom maloprodajne cene, nabavna vrednost/cena koštanja se odmerava smanjenjem prodajne vrednosti zaliha pomoću odgovarajućeg procenta bruto marže.

Imajući u vidu sve navedeno, napominjemo da Zakon propisuje vođenje pomoćnih knjiga koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku i njihovo iskazivanje u količinama i novčanim iznosima (tzv. „robno-materijalno knjigovodstvo”). Dodatno ukazujemo da mikro pravna lica nemaju mogućnost primene odredbe člana 6. stav 3. Pravilnika jer su u konkretnom slučaju Pravilnikom već definisana pravila za obračun izlaza vrednosti zaliha.

S obzirom na gore navedeno, mišljenja smo da se obaveza vođenja pomoćnih knjiga koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku i iskazivanje u količinama i novčanim iznosima (tzv. „robno-materijalno knjigovodstvo”) odnosi na sva pravna lica, odnosno preduzetnike koji su obveznici primene Zakona, uključujući i preduzetnike (mikro pravna lica) koji se bave trgovinom na malo.“